

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	10
8. EKLER	42

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 5: 2024 Yılı İçerisinde 51/g Maddesine Göre Pazarlık Usulü ile Verilen İşler	22
Tablo 6: İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi Kapsamında Alınan Cihazların Maliyet Bilgisi	31
Tablo 7: İTÜ'ye Ait Gecekondü İşgalindeki Parseller	35
Tablo 8: Şehir Kampüsleri Isınma Bedelleri	38
Tablo 9: Ayazağa Kampüsü Isınma Bedelleri	39

KISALTMALAR

AR-GE:	Araştırma Geliştirme
Ař :	Anonim şirket
ATM :	Automated Teller Machine
ÇTV :	Çevre Temizlik Vergisi
GSM :	Global System for Mobile Communications
İSKİ :	İstanbul Su Kanalizasyon İdaresi
İTÜ :	İstanbul Teknik Üniversitesi
KDV :	Katma Değer Vergisi
TSD :	Teknoloji Tesisleri Servis Destek Ař
TTO :	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜFE :	Tüketici Fiyat Endeksi
ÜFE :	Üretici Fiyat Endeksi
ÜYK :	Üniversite Yönetim Kurulu
YÖK :	Yüksek Öğretim Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Üçüncü Kişilere Protokol Kapsamında Kullanılması
2. Ödenek Temin Edilmeden İhale Yapılması
3. İhale ile Yapılması Gereken Alımların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılması
4. Üniversitenin Kampüslerinde Faaliyet Gösteren Ticari İşletmelerin Su Aboneliklerinde Sorunlar Bulunması
5. Üniversitenin Sermayesine Ortak Olduğu Şirketin Teknoloji Transfer Ofisi Gibi Faaliyet Yürütmesi
6. Üniversite Bütçesinden Karşılanan Patent Ödemelerinde Hatalı Uygulamalar Bulunması
7. Üniversitenin Özel Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi
8. Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketi Tarafından Mevzuatında İzin Verilen Amaçlar Dışında Şirket Kurulması ve Üniversite Taşınmazlarının Bu Şirkete Pazarlık Usulü ile Kiralanması
9. Üniversitenin Ortak Olduğu Teknopark Yönetici Şirket İştirakine Pazarlık Usulü ile Taşınmaz ve “1773İTÜ” Logosunu Kiralaması, Şirket Tarafından da Logo Kullanım Hakkının Üçüncü Kişilere Devredilmesi
10. Proje Kapsamında Yurt Dışından İthal Edilerek Temin Edilen Cihazların Kullanılmaması
11. Üniversite Tarafından Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazlara İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması
12. Üniversitenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlardan Bazılarının İşgal Edilmesi
13. Üniversitede Ticari Faaliyet Gösteren İşletmelerden Isınma Bedellerinin Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Teknik Üniversitesi 12.07.1944 tarih ve 4619 sayılı Kanun ile kurulmuş, 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Kanun'un 12'nci maddesiyle yeniden yapılandırılmıştır.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 14 fakülte, 1 yüksekokul, 6 enstitü, 1 meslek yüksekokulu ve 26 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	601	137	738
Doçent	266	139	405
Doktor öğretim üyesi	339	202	541
Öğretim görevlisi	411	119	530
Araştırma görevlisi	761	221	982
Toplam	2.378	818	3.196

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	573	728	1.301
Sağlık	23	27	50
Avukatlık	6	2	8
Eğitim-öğretim	14	15	29
Teknik	285	223	508
Yardımcı	124	223	347
Sözleşmeli	114	28	142
İşçi	718	241	969
Toplam	1.857	1.487	3.354

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 4.235’tir. Ayrıca Üniversitede 44 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan İstanbul Teknik Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Giderin Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	3.409.228.500,00	3.249.498.220,00	95,31
Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	477.341.500,00	425.837.479,00	89,21
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	671.521.418,00	639.820.629,00	95,28
Cari Transferler	267.158.125,00	264.485.931,00	99,00
Sermaye Giderleri	476.003.200,00	474.238.055,00	99,63
Sermaye Transferleri			
Toplam	5.301.252.743,00	5.053.880.314,00	95,33

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 4.147.461.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 1.153.791.743,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 5.301.252.743,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,33'ü olan 5.053.880.314,00 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 3.409.228.500,00 TL ödeneğin 3.249.498.220,00 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 477.341.500,00 TL ödeneğin 425.837.479,00 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 671.521.418,00 TL ödeneğin 639.820.629,00 TL'si, cari transferlerde 267.158.125,00 TL ödeneğin 264.485.931,00 TL'si, sermaye giderlerinde 476.003.200,00 TL ödeneğin 474.238.055,00 TL'si harcanmış olup, sermaye transferlerinde ödenek ve harcama bulunmamaktadır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 323.188.731,47 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelirin Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	171.630.000,00	286.211.686,60	166,76
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	3.875.803.000,00	4.870.827.949,05	125,67
Diğer Gelirler	100.028.000,00	118.765.601,60	118,73
Sermaye Gelirleri			
Toplam	4.147.461.000,00	5.275.805.237,27	127,21
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0	6.024.136,06	-
Net Toplam	4.147.461.000,00	5.269.781.101,21	127,06

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 4.147.461.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 5.269.781.101,21 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 5.574.788.379,11 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 6.024.136,06TL ve faaliyet gideri 5.768.254.181,68 TL olan Üniversite toplam 28.386.465.124,10 TL enflasyon düzeltmesi ile birlikte 2024 yılını 28.186.975.185,47 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 243.537.474,15 TL, gider toplamı 248.604.883,54 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 5.067.409,39 TL zarar ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite;

*12/03/2002 tarih ve 5503 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan, 12/02/2007 tarih ve 722 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan Arı Teknokent Proje Geliştirme ve Planlama AŞ'nin ortağıdır.

Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 50.000,00 TL olup Üniversitenin %31 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

26/02/2009 tarih ve 7258 sayılı Resmî Gazete ile Arı Teknokent firmasının sermayesi 6.360.500,00 TL olarak arttırılmış olup üniversitenin sermayesi 1.908.150,00 olarak güncellenmiştir. 24/02/2012 tarihinde Enka İnşaat ve Sanayi AŞ tarafından bağışlanan 63.605,00 TL bedelli hisse ile üniversitenin sermaye tutarı 1.971.755,00 TL olmuş ve bu da %31 ortaklığa tekabül etmektedir. Diğer taraftan anılan şirketin 2023 yılı Bilançosuna göre yapılan 34.394.213,87 TL tutarındaki geçmiş yıllar enflasyon düzeltmesi ile birlikte toplam sermaye tutarı 36.365.968,87 TL dir.

Üniversite tarafından anılan şirketten 2024 yılında 19.539.393,54 TL kâr payı elde edilmiştir.

*13/02/2013 tarih ve 8257 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan, 03/01/2013 tarih ve 952 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan İtünova Teknoloji AŞ'nin ortağıdır.

Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 50.000,00 TL olup Üniversitenin %49 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

17/05/2019 tarih ve 9831 sayılı Resmî Gazete ile Şirketin sermayesi 4.430.000,00 TL'ye çıkarılmış ve Üniversitenin hisse payı 2.303.600,00 TL toplam değerli ve %52 pay olarak güncellenmiştir. 27/05/2019 tarih ve 1234 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile %3'lük

hisse payı 3M Arge Müh. Mim. Müş. Araş. Geliş. San. ve Tic. AŞ firmasına devredilmiştir. Neticesinde ilgili şirketteki hisse payı 2.170.700,00 TL'ye düşmüş olup hisse oranı %49'a tekabül etmektedir. Diğer taraftan anılan şirketin 2023 yılı Bilançosuna göre yapılan 8.335.702,46 TL tutarındaki geçmiş yıllar enflasyon düzeltmesi ile birlikte toplam sermaye tutarı 10.506.402,46 TL dir.

*09/12/2022 tarih ve 10722 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan, 10/11/2022 tarih ve 1368 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan İTÜ Teknopark AŞ'nin ortağıdır.

Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 20.000.000,00 TL olup Üniversitenin %61 oranında 12.200.000,00 TL ye karşılık gelen ortaklığı bulunmaktadır. Diğer taraftan anılan şirketin 2023 yılı Bilançosuna göre yapılan 1.348.801,50 TL geçmiş yıllar enflasyon düzeltmesi ile birlikte toplam sermaye tutarı 13.548.801,50 TL dir.

*25/03/2022 tarih ve 10545 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan, 13/01/2022 tarih ve 1343 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan Esenler Akıllı Şehir Teknopark AŞ'nin ortağıdır.

Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 1.000.000,00 TL olup bu aşamada Üniversitenin %2 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Akabinde 140.000.000,00 TL ye artırılan sermaye karşılığında %2 oranına karşılık gelen 2.800.000,00 TL'den ödenen sermaye 720.000,00 TL olmuş kalan taahhüt tutarı karşılanmadığından 26/12/2024 tarih ve 11237 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan sermaye artırımını ile şirketin sermayesi 240.000.000,00 TL'ye çıkarılmışsa da 720.000,00 TL lik ödenmiş sermayeye karşılık hisse oranı düşerek %0,3 olmuştur. Diğer taraftan anılan şirketin 2023 yılı Bilançosuna göre yapılan 256.390,90 TL geçmiş yıllar enflasyon düzeltmesi ile birlikte toplam sermaye tutarı 976.390,90 TL ise de bu işlem 2025 yılında yapılmış olduğundan 2024 yılı üniversite bilançosunda sermaye tutarı 720.000,00 TL olarak gösterilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin

katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu ve
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları konusunda yazılı çalışmalar tamamlanmıştır. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarına başlanılmış olmasına rağmen eksiklikler bulunması nedeniyle yeterli değildir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası çalışmalarına başlanılmış olmasına rağmen eksiklikler bulunması nedeniyle yeterli değildir.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiş ve uygulamaya geçilmiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

2022-2026 yılı Stratejik planı, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdarede iç kontrol risklerinin tanımlamasıyla ilgili bazı çalışmalar yapılmış olmakla beraber gerek belirlenen riskler güncellenmediğinden gerekse bu riskler tüm faaliyet alanlarını kapsamadığından risklerin değerlendirilmesine yönelik yapılan çalışmalar yetersiz kalmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. Yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumlular belirlenmişse de yukarıda bahsedildiği üzere risk güncellemesi yapılmadığından bu çalışmalar yetersizdir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuş olup idarenin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

2024 Yılı İdare Faaliyet Raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmışsa da bundan yıllık iç kontrol eylem planına geçilmesi gerekmektedir.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar 2021 yılından bu yana iş yoğunluğu gerekçesi ile yapılmamış ve İç Kontrol İzleme ve Yönetim Kuruluna rapor sunulmamıştır.

İdarede kurulan iç denetim biriminde 5 iç denetçi kadrosu bulunmakta olup 4’ü doludur.

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin olarak 2024 yılında denetim çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Teknik Üniversitesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Üçüncü Kişilere Protokol Kapsamında Kullanılması

Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların ihale yapılmaksızın üçüncü kişilerin kullanımına bırakıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde özel bütçeleri idarelerin kira, gayri ayni hak tesisi gibi işlemlerinin de bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği belirtilmiştir. Yine aynı Kanun'un "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde, bu Kanun'un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde ve uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu hükme bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 35'inci maddesinde ise ihale usullerinin neler olduğu sayıldıktan sonra 36'ncı maddesinde kapalı teklif usulünün esas ihale usulü olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Kanun kapsamında yer alan idarelerin kiralama ve gayri ayni hak tesisi gibi işlemlerini 2886 sayılı Kanun’da belirtilen ihale usulleri ile açıklık ve rekabetin sağlandığı bir ortamda yapmaları zorunludur.

İdare taşınmazlarına ilişkin olarak yapılan incelemede; Üniversitenin iki adet arazisini, herhangi bir ilan ve ihale yapmaksızın 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak şartlı bağış karşılığında iki farklı şirkete bıraktığı görülmüştür.

Ancak yukarıda yer verilen 2886 sayılı Kanun hükümleri gereği, üniversitelerin mülkiyetinde bulunan taşınmazları ihale yapmaksızın üçüncü kişilerin kullanımına şartlı bağış karşılığı olarak bırakması hukukten mümkün değildir.

Diğer yandan, bağış sözleşmelerinin kapsamı 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 285 ilâ 298’inci maddelerinde düzenlenmiş olup Kanun’un 285’inci maddesinde bağış sözleşmeleri bağışlayanın sağlararası sonuç doğurmak üzere, malvarlığından bağışlanana karşılıksız olarak bir kazandırma yapmayı üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla, Üniversite ile şirket arasında yapılan ve şirketin üniversitenin taşınmazı kullanması karşılığı yapmış olduğu ödemenin de hukukten bağış kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Kamu İdaresi cevabında, Hukuk Müşavirliğince inceleme süreci başlatıldığı, inceleme sonucuna göre gerekli işlemlerin gecikmeksizin tesis edileceği, ayrıca bulguda bahsedilen alanla ilgili firma ile gerekli görüşmeler yapıldığı, mevcut protokolün iptali ve taşınmazın 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde kiralanmasına yönelik yasal süreç başlatıldığı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, idarenin 2886 sayılı Kanun kapsamına giren kiralama işlemlerini Kanun’da belirtilen ihale usullerinden biriyle yapması, mevzuata aykırı olarak tesis edilen kiralama işlemi ile ilgili olarak hukuk kapsamında gerekli süreçleri başlatması gerekmektedir.

BULGU 2: Ödenek Temin Edilmeden İhale Yapılması

İdarenin ilgili bütçe tertibinde yeterli ödeneği olmamasına rağmen ihaleye çıktığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinin beşinci fıkrasında; “*Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.*” hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise; “*Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak*

ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek, yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere, proje maliyetinin %10'undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz.” denilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Yüklenmeye girişilmesi” başlıklı 26’ncı maddesinde; “Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dâhilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, yatırımların planlanan sürede tamamlanıp ekonomiye kazandırılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi amacıyla yüklenmeye girilen işlerin ödeneklerinin olması ve saklı tutulması gerektiği açıkça anlaşılmaktadır.

Ancak yapılan incelemede, İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Merkezi Derslik C Binası Tamamlama İnşaatı (2023), İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Dağıtım Merkezinin Deplasesi, Yeniden İnşa Tadilat, Onarım ve Yenileme İnşaatı (2024), İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Mediko Sosyal Merkezi Binası Güçlendirme Tadilat Onarım ve Yenileme İnşaatı (2024) yapım işlerinde ödeneğin tamamı sağlanmadan ihale yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilerek bundan sonraki tüm yatırım projelerinde gerekli ödenek temin edilmeden ihaleye çıkılmayacağı, ödenek planlaması tamamlandıktan sonra işlem başlatılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, mevzuat ile hüküm altına alınan kuralların uygulanmasını teminen ihaleye çıkılmadan önce gerekli ödeneklerin temin edilmesi ve bu yasal süreç tamamlandıktan sonra ihaleye çıkılması gerekmektedir.

BULGU 3: İhale ile Yapılması Gereken Alımların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılması

Üniversite harcama birimleri tarafından yıl içerisinde süreklilik arz eden ve/veya önceden öngörülebilen nitelikteki mal alımlarının kısımlara bölünerek açık ihale usulü yerine doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde, saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği; bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu, hüküm altına alınmıştır.

Bununla birlikte, 4734 sayılı Kanun'un doğrudan temini düzenleyen 22/d maddesi uyarınca, 2024 yılı için büyükşehir belediye sınırları dahilindeki idarelerde 622.756,00-TL; diğer idarelerde ise 207.453,00 TL'yi aşmayan harcamalar, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilebilecektir.

Kanun'un doğrudan temin usulüne ilişkin gerekçesinde, ihale mevzuatındaki ilan yapma, yeterlilik şartlarının aranması, çok küçük çaptaki alımlar da dahi sözleşme imzalanması ve Kamu İhale Kurumu payı yatırılması gibi zorunlulukların uygulamada istenilen kolaylığı sağlamadığı, dolayısıyla belirli bir tutara kadar olan alımların bu madde kapsamında temin edilebileceği belirtilmiştir.

11.07.2023 tarih ve 32245 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 01.02.2024 tarihinde yürürlüğe giren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ'de de, 4734 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde öngörülen ihale usulleriyle temin edilmesi gereken ihtiyaçların, parasal limitlerin altında kalacak şekilde adet, kısım veya gruplara bölünmek suretiyle temin edilemeyeceği ve piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda bu limitlerin aşılabileceğinin tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Buna göre, doğrudan temin usulü, Kanun'un temel ilkelerine aykırı olmamak ve uygulamada verimlilik sağlamak şartıyla kullanılması gereken bir alım yöntemi olup 4734 sayılı Kanun ile öngörülen ihale usulleriyle temin edilmesi gereken ihtiyaçların, parasal

limitlerin altında kalacak şekilde adet, kısım veya gruplara bölünmek suretiyle temin edilmesi, mevzuata aykırılık oluşturmaktadır.

Yapılan incelemede, Üniversite harcama birimlerince önceden öngörülebilir ihale usulü ile alımı yapılabilecek bilgisayar ve bilgisayar donanımı ile kırtasiye malzemesi alımlarının kısımlar halinde doğrudan temin yöntemiyle yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında özetle bulgu konusu hususlara iştirak edilerek süreklilik arz eden veya önceden öngörülebilir nitelikteki mal alımlarında gerekli analiz ve bütçe planlamasının yapılarak ihtiyaçların ihale ile temin edilmesi veya DMO üzerinden alınmasına dikkat edileceği, ayrıca yıl sonuna kadar ihtiyaç bulunan temizlik malzemesi alımlarının toplu hale getirilerek açık ihale usulü ile yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, süreklilik arz eden ve/veya önceden öngörülebilir nitelikteki mal alımlarından, yaklaşık maliyeti doğrudan temin sınırını aşan ihtiyaçların analiz edilip bütçe planlaması yapılmak suretiyle ihale ile temin edilmesi; Kanun'un temel ilkeleri olan rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması amaçlarına uygun olarak, alımların parasal limitlerin altında kalmak suretiyle parçalara bölünmemesi gerekmektedir.

BULGU 4: Üniversitenin Kampüslerinde Faaliyet Gösteren Ticari İşletmelerin Su Aboneliklerinde Sorunlar Bulunması

Üniversite kampüslerindeki ticari işletmelerden süzme sayaç ve kişi analizi yapılarak faturası hesaplanan işletmelerin, hem üniversitenin eğitim kurumu (kamu) su tarifesinden faydalandığı hem de ÇTV yükümlülüğünden kurtulduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede, üniversitenin tüm kampüslerinde aboneliklerini kendi üstüne almayan ticari işletmelerin bir kısmında süzme sayaç bulunduğu, bir kısmında ise süzme sayaç dahi bulunmayıp kişi sayısı analizine göre su faturalarının hesaplandığı, ayrıca kendi aboneliklerini üstüne almayan ticari işletmelerin hem süzme sayaç hem de kişi analizine göre hesaplanan faturalarında baz alınan birim fiyat üniversitenin eğitim kurumu (kamu) tarifi olup, ticari işletme tarifi olmadığı ve Çevre Temizlik Vergisi (ÇTV) ödemesi gerekirken üniversite üzerinden fatura edildiği için ÇTV'nin hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

29.05.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre işyerlerinden alınması gereken ÇTV tarifi her yıl

açıklanmaktadır. Bahsi geçen işletmeler aboneliklerini üstlerine almadıkları için hem eğitim kurumu (kamu) tarifesinden faydalanmakta hem de işyerlerinin ödemesi gereken ÇTV'yi ödememektedirler.

Kamu idaresi cevabında, tüm ticari işletmelere su aboneliklerini kendi adlarına almaları için yazı yazıldığı ifade edilmişse de herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bu itibarla, fiziki zorunluluk durumları hariç olmak üzere, tüm ticari işletmelerin su aboneliklerini kendi üstlerine almaları gerekmektedir.

BULGU 5: Üniversitenin Sermayesine Ortak Olduğu Şirketin Teknoloji Transfer Ofisi Gibi Faaliyet Yürütmesi

Üniversite tarafından yürürlükteki mevzuat hükümleri kapsamında dayanaktan yoksun olarak 13.02.2013 yılında %52 hisse oranı ile ... Vakfı ile birlikte ...Anonim Şirketinin kurulduğu, amaçlarının başında teknoloji transferinin sağlanması olmasına karşın şirketin ... Teknokent bünyesinde diğer girişimci firmalardan farksız olarak faaliyet gösterdiği, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'na 2017 yılında eklenen Ek Madde 32 hükmü uyarınca Üniversiteler tarafından kurulmasına cevaz verilen Teknoloji Transfer Ofisinin kurulması yerine anılan şirketin 2024 yılı itibariyle tüzel kişiliğinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın ofis faaliyetlerini yürütmeye devam ettiği ancak bu defa da kuruluş ve işleyiş yönünden anılan madde hükmü ve bu madde hükmü uyarınca çıkarılan 07 Aralık 2017 tarih 30263 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmeliği'ne uygun olmadığı görülmüştür.

Üniversiteler aşağıda açıklanacağı üzere mevzuata uygun olarak iki şekilde sermaye şirketi kurabilmekte ya da ortak olabilmektedir.

Bunlardan birincisi 06.07.2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu uyarınca oluşturulan Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde, anılan Kanunun “Yönetici Şirket” başlıklı (Değişik: 2/3/2011-6170/3 md.) 5’inci maddesinde yer alan “*Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirketin kurucuları arasında, Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsü bulunur.*

(...)

Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir.

(...)” hükmü uyarınca yönetici şirketlere ortak olabilirler. Bu bağlamda üniversite, ... Teknokent Proje Geliştirme Planlama A.Ş., ... Teknopark A.Ş ve ... Teknopark A.Ş nin ortakları arasındadır.

Diğer taraftan anılan Kanunun 3’üncü maddesi (Ek: 2/3/2011-6170/1 md.) t fıkrasında; “Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) Teknoloji geliştiricisi AR-GE kurum ve kuruluşları ile teknoloji kullanıcısı sanayi şirketleri veya diğer teknoloji ya da AR-GE kurum ve kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni AR-GE şirketlerinin oluşturulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren yapıyı (...) ifade eder.” şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile teknokentler (teknopark) kendi bünyelerinde TTO kurabilmekte olup üniversitenin yönetici şirket bağlamında ortak olduğu iki teknokent ve teknopark bünyesinde de bahsi geçen TTO lar mevcuttur.

İkinci olarak yukarıda bahsedilen teknoloji geliştirme bölgesinde yönetici şirketler için öngörülen TTO kurma imkânı YÖK bünyesinde faaliyet gösteren Üniversiteler için 2017 yılında 2547 sayılı Yüksek Öğrenim Kanunu’na 18.06.2017 tarih-7033/18 ile yapılan değişiklik ile eklenen “Teknoloji Transfer Ofisi” başlıklı Ek Madde 32 de yer alan;

“Yükseköğretim kurumları, Ar-Ge ve yenilikçilikle ilgili olarak kamu ve özel sektör ile iş birliği yapmak, üretilen bilgi ve yapılan buluşları fikri mülkiyet kapsamında koruma altına almak ve uygulamaya aktarmak üzere, Yükseköğretim Kurulundan önceden izin almak kaydıyla, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun kararıyla sermaye şirketi statüsünde teknoloji transfer ofisi kurabilirler. Ofisin kuruluş sermayesi, bilimsel araştırma projesi kaynaklarından veya döner sermaye gelirlerinden karşılanabilir. Ofiste 4857 sayılı Kanuna tabi olarak işçi statüsünde personel istihdam edilir ve 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı uyruklu personel çalıştırılabilir. Ofis faaliyetlerinde hizmetine ihtiyaç duyulan öğretim elemanları yükseköğretim kurumlarının izni ile sürekli veya yarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirleri,

üniversite döner sermaye işletmesine yatırılmak zorunda değildir. Bunlara kendi yükseköğretim kurumlarınca ayrıca ek ödeme yapılmaz. (...)

Ofisler ile bunların yürüttükleri faaliyetler hakkında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Ofisin teşkili, görevleri, yönetimi, yükseköğretim kurumuyla ilişkisi ile çalışma usul ve esasları ve tasfiyesine ilişkin hususlar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. (...)" şeklindeki hüküm ile verilmiştir.

Yapılan incelemede; yukarıdaki mevzuat hükümleri ile kurma ya da ortak olmaya cevaz verilen sermaye şirketi dışında yasal dayanaktan yoksun bir şekilde Üniversitenin %52, İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfının ise 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 26'ncı maddesi uyarınca %48 hisse oranlarında 13.02.2013 tarih ve 8257 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi ile tescili yapılan anılan şirketi kurdukları; 2018 yılında Sayıştay tarafından hisse oranı kapsamında şirketin denetlendiği ve bu denetim sonucu hazırlanan Raporda; TTO faaliyetlerini yapma gerekçesinin gerek kuruluş tarihi itibarıyla gerekse TTO mevzuatına uygun olmaması nedeniyle kabul edilemeyeceğinin bulgu konusu yapıldığı; akabinde 2019 yılında İTÜ Vakfının %1 lik hissesini, Üniversitenin de denetim kapsamına alınma nedeni olan hisse oranını düşürmek üzere %3 lük hissesini satış suretiyle farklı iki şirkete devrettiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, 2013 yılında kurucu ortak olarak iştirak edilen anılan şirket faaliyetlerinin yıllar içinde TTO için tanımlanan faaliyetler kapsamına girdiğini, şirketin kamu için güvenilir çözüm ortağı olduğunu ve buna binaen şirketin bulguda önerildiği üzere kapatılmasının kamu kaynaklarının etkin kullanımını olumsuz etkileyeceğini, faaliyetlerine devamının ise kamu yararı, idari itibar ve süreklilik açısından olumlu olacağını belirtmişse de; anılan şirketin zaman içinde TTO faaliyetlerini yürütür hale gelmesi Üniversitenin 2013 yılında yasal dayanak olmaksızın bu şirkete ortak olmasını, 2017 yılında 2547 sayılı Kanunun mezkur Ek maddesi ile üniversitelere verilen kendi bünyesinde TTO kurma yetkisinin kullanılmayarak şirket ortaklığının devam ettirilmesini hukuk düzeni içinde kabul edilebilir hale getirmemektedir. Ayrıca idare cevabında bahsedilen öneri şirketin kapatılması değil üniversitenin ortaklığının sonlandırılmasıdır.

Bu itibarla kamu meri mevzuatı kapsamında faaliyetlerini yürütmek zorunda olan Üniversitelerin yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri dışında sermaye şirketi kurma ya da ortak olma imkânı bulunmadığından anılan şirket ortaklığının sonlandırılması için gerekli

hukuki işlemlerin yapılması, ihtiyaç halinde mevzuatın cevaz verdiği şekilde bünyesinde TTO kurma çalışmalarının başlatılması gerekmektedir.

BULGU 6: Üniversite Bütçesinden Karşılanan Patent Ödemelerinde Hatalı Uygulamalar Bulunması

A- Üniversite Tarafından Yapılan Patent Ödemelerinde Katma Değer Vergisi (KDV)'den İstisna Olan Yurt Dışı Kurum/Kuruluş Ücretleri İçin %20 Oranında KDV Ödenmesi

Üniversite tarafından yapılan patent ödemeleri içerisinde yer alan yurt dışı kurum/kuruluş ücretleri kısımları katma değer vergisi (KDV)'den istisna olmasına rağmen %20 oranında KDV ödendiği görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:*

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı, (...) "

"Hizmet" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"1. Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler; bir şeyi yapmak ve işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir...",

"İşlemlerin Türkiye'de yapılması" başlıklı 6'ncı maddesinde ise;

"İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

a) Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

b) Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını,

İfade eder." hükümleri yer almaktadır.

Anılan mevzuat hükümlerine göre yurtdışındaki bir hizmetin KDV'ye tabi olması için

hizmetin ya Türkiye’de yapılması ya da hizmet yurtdışında yapılıyor olsa bile hizmetten Türkiye’de faydalanılması gerekmektedir. Dolayısıyla hizmet yurtdışında sunulduysa ve de faydalanılan yer Türkiye değilse söz konusu işlemler KDV’den istisnadır.

Patent işlemleri için yapılan ödemeler çeşitli aşamalara sahip olup aracı şirketler tarafından patent konusunun ön araştırması, ülke içindeki işlemleri, yurtdışı işlemleri ve tüm bu aşamaların takip işlemlerinden oluşmaktadır. Yurtdışı işlemleri kendi içinde iki aşamadan oluşmakta olup ilki Türkiye’de yerleşik aracı firmaya yurtdışı işlemleri için ödenen hizmet bedeli, ikincisi ise yurtdışında hangi ülkede patent alınacaksa o ülkedeki kurum veya kuruluşa yapılan resmi ödeme aşamasıdır.

Yurtdışı patent işlemlerinde, patentten hangi ülkede faydalanılacak ise ilgili ülkenin yetkili kurumundan patentin alınması gereklidir. Dolayısıyla resmi kurum ödemesi için hizmeti sunan yurtdışı kurumu olup hizmet Türkiye’de değil ilgili ülkede sunulmaktadır. Ayrıca sağlanan hizmetten Türkiye’de faydalanılmayıp, patent hangi ülkede alındıysa sadece o ülkede fayda sağlanmaktadır. Buna göre yurtdışı patent ödemelerinin resmi kurum ödemeleri KDV’den istisnadır.

Yapılan incelemede, bazı patent ödemelerinde yurtdışı resmi kurum ödemeleri için anılan mevzuat hükümlerine aykırı olarak %20 oranında KDV hesaplanarak üniversite bütçesinden ödendiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katılmakla beraber, ilgili firmalara yazı yazıldığını, ödemelere ilişkin olarak 1/10 oranındaki KDV tevkifatı tutarının firmalardan tahsil edilmesi istendiğini, aynı zamanda 9/10 oranındaki KDV tevkifat tutarının iadesi için ilgili vergi dairesine başvuruda bulunulduğu ifade edilmişse de tamamlanan bir işlem görülmemiştir.

Bu itibarla, patent ödemelerinde yurtdışı resmi kurum ödemeleri için mevzuat hükümlerine aykırı olarak ödenen KDV’lerin geri alınması ve hatalı uygulamaya son verilmesi gerekmektedir.

B- Tescillenmiş Patentler İçin Yıllık Ödenmesi Gereken Üyelik Ücretlerinin Aracı Kurum Vasıtasıyla Hizmet Bedeli Karşılığında Ödenmesi

Tüm süreçleri tamamlanmış ve tescillenmiş patentler için yıllık ödenmesi gereken üyelik ücretlerinin halen aracı kurumlar vasıtasıyla hizmet bedeli karşılığında ödendiği görülmüştür.

Üniversite ilgili daire başkanlıklarının söz konusu yıllık üyelik ücretlerinin takibini yaparak bu tutarların zamanında ödenmesini sağlamak asli görevidir.

Yapılan incelemede; yıllık üyelik ücretlerinin ilgili kurumlara aracı kurum vasıtasıyla hizmet bedeli karşılığında ödendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle, patent vekilliğinin zaruri olduğu, ilgili ülke mevzuatlarını iyi bildikleri, bunun standart bir uygulama olduğu bu yüzden bu uygulamaya devam etmeleri gerektiği ifade edilmişse de söz konusu gerekçeler patent başvuru süreci için geçerli olup, patent tescili gerçekleşikten sonra her yıl ödenen tutarlar için geçerli değildir.

Bu itibarla kamu görevinin memurlar eliyle yürütülmesi esasına uygunluğun sağlanması ve kamu kaynağında israfa sebebiyet verilmemesini teminen anılan yıllık rutin üyelik ödemeleri için aracı firma kullanılması uygulamasına son verilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Üniversitenin Özel Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi

Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların mevzuata aykırı olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 51’inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun, “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*” denilmekte olup “İlkeler” başlıklı 2’nci maddesinde; “*Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.*” hükmü; “İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu” başlıklı 36’ncı maddesinde ise; “*Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.*” hükmü yerlmaktadır.

Yukarıdaki kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun’un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun’un 36’ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün “esas” usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun'un istisnai yöntem olarak düzenlediği “Pazarlık usulü ile yapılacak işler” başlıklı 51’inci maddesinin (g) bendinde ise “*Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,(...)*” işlerine ait ihalelerin pazarlık usulü ile yapılabileceği belirtilmiştir.

Burada “*Devletin Özel Mülkiyetindeki*” ve “*Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Yerler*” denilmek suretiyle “*Hazine*” kavramı ifade edilmiş olup, üniversitelerin özel mülkiyetindeki yerler madde kapsamı dışında tutulmuştur. Nitekim, Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik’te “*Hazine*” kavramı “*Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını ifade eder*” şeklinde tanımlanmış olup, Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler Hazine taşınmazı olarak belirlenmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde üniversite; “*bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.*” şeklinde tanımlanmış olup, üniversitenin Devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğinin olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hükümler dolayısıyla Üniversitenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların Devletin mülkiyetindeki taşınmazlardan ayrı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan yasa koyucu, Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında ifadesinin, özel bütçeli idarelerden olan üniversiteleri içermediğini zımni bir şekilde Kanun’da belli etmiştir.

Üniversite önceki yıl denetimlerinde, söz konusu duruma gerekçe olarak yerleşkelerde beslenme, sosyal-sportif ve kültürel faaliyetler ile barınma imkân ve ihtiyaçları belirli bir kalitede ve güven içinde herhangi bir sorun ve aksaklığa mahal vermeden giderilmesi gerekliliğinden dolayı ihale yapmaksızın taşınmazların pazarlık usulüyle kiraya verildiğini ifade etmiştir.

Bilindiği üzere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Ecrimisil ve tahliye” başlıklı 75’inci maddesinin kapsamı “*Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında*

bulunan taşınmaz malları” iken; bu ifadenin devamına 21.03.2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 26’ncı maddesiyle “*özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar*” ibaresi eklenmiş, böylelikle Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallarının kapsamına özel bütçeli idarelerden olan üniversitelere ait taşınmazların dâhil olmadığı açıklığa kavuşturulmuştur. Dolayısıyla, Kanun'un 51/g bendinde zikredilen Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar emsal gösterilerek üniversite taşınmazlarının bu madde kapsamında pazarlıkla kiraya verilmesinin önü kapanmıştır.

Üniversite yerleşkelerindeki; beslenme, sosyal-sportif ve kültürel faaliyetler ile barınma imkân ve ihtiyaçları belirli bir kalitede ve güven içinde herhangi bir sorun ve aksaklığa mahal vermeden giderilmesi gayesiyle ve kiracı seçiminde bahsi geçen hususlar göz önüne alınarak seçici olabilmek amacıyla kiralamalarda 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 51/g maddesi kullanılmış olması hususu subjektif ve soyut bir değerlendirmedir. İhale dokümanına konulacak hükümlerle istenilen amaca ulaşılabilinecektir. Kamu idarelerinin iş ve işlemlerinde meri mevzuat hükümlerinin konulmuş olması somutlaştırmak ve objektifliği sağlamak gayesiyledir.

Kamu idaresi cevabında, taşınmazların kiraya verilmesindeki esas amacın üniversitede eğitim-öğretim gören öğrencilerin yaşam koşullarını kolaylaştırmak ve iyileştirmek olduğu, yapılan kiralamalarda, 51/g maddesinde yer alan “kullanışlarının özelliği ve idareye yararlı olması” ibaresinin üniversite taşınmazlarının amacıyla örtüştüğü, Kanun'un 4. maddesinde geçen “idare” kavramının genel olarak kamu kurumlarını ifade ettiği, denetimler neticesinde tespit edilen hususlar için gerekli adımların atılacağı, sözleşme süresi sona eren taşınmazlar için mevcut firmalarla 51/g maddesi kapsamında sözleşme yenilenmesinin kamu yararı kapsamında olduğu, yeni açılacak alanların kiraya verilmesinde ise 2886 sayılı Kanun'un 36. (kapalı teklif) ve 45. (açık teklif) maddeleri kapsamında ihale yoluyla gerçekleştirildiği ifade edilmişse de 51/g uygulamalarına devam edildiği görülmüştür.

Ancak, devam eden toplam 90 adet taşınmaz 51/g maddesine göre pazarlık usulü ile ihale edilmiş olmakla beraber 2024 yılı özelinde sözleşmeleri sona eren ancak tekrar aynı firmalara pazarlık usulü ile verilen ihaleler ile 2024 yılında ilk defa pazarlık usulü ile verilen ihalelerin listesi aşağıdadır;

Tablo 5: 2024 Yılı İçerisinde 51/g Maddesine Göre Pazarlık Usulü ile Verilen İşler

Sıra No	İhale Yılı	Sektör	Taşınmaz Adı	M ² Ölçümü	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Kira Bedeli
1	2024	AR-GE	Üniversite Tuzla Yerleşkesi Denizcilik Fakültesinde bulunan 288 m ² 'lik konteynerin eğitim faaliyetleri ve Ar-ge çalışmalarında kullanılmak üzere 3 (Üç) yıl süre ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	288 m ²	20.11.2024	19.11.2027	20.000,00 ₺
2	2024	Fotokopi	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi İnşaat Fakültesinde bulunan 26 m ² 'lik taşınmazın fotokopi olarak kullanılması amacıyla 3 (Üç) yıl süre ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	26 m ²	20.11.2024	19.11.2027	8.500,00 ₺
3	2024	Kantin ve Kafeterya	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi İnşaat Fakültesi önünde bulunan 449 m ² 'lik sosyal alanın kantin ve kafeterya olarak kullanılmak üzere 3 (Üç) yıl süre ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesinin g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	449 m ²	25.10.2024	24.10.2024	90.000,00 ₺
4	2024	Restoran	Üniversite Ayazağa Yerleşkesinde bulunan 1.927 m ² 'lik Ufuk Güldemir Yaban Hayatı Müzesi binasının Restoran, Kafeterya, Toplu Davet Organizasyonları (Düğün vs.), İnovasyon Merkezi ve Veri Depolama Merkezi amacıyla 8 (Sekiz) ay süre ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesinin g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	1.927 m ²	22.05.2024	21.01.2025	190.000,00 ₺
5	2024	Mağaza	Üniversite Ayazağa Yerleşkesinde Merkezi Derslik binası giriş katında bulunan 197 m ² 'lik satış mağaza alanının 3 (Üç) yıl süre ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesinin g bendi uyarınca pazarlık usulü ile kiraya verilmesi işi.	197 m ²	08.07.2024	07.07.2027	15.000,00 ₺
6	2024	Baz İstasyonu	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi Hidrolik Lab. Arkası, İnşaat Fakültesi arkası, Fen Bil. Ens. Önü, Pizza evi yanındaki otopark, Gölet Bölgesinde bulunan Turkc cell direği ve Prof. Dr. Hande SÜHER korusunda olmak üzere 24 m ² 'lik (4*6) alanlarda 6 (Altı) adet Baz istasyonu kurulumu için 3 (Üç) yıl süre ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	6 adet Baz İstasyonu	20.11.2024	19.11.2027	47.772,25 ₺
7	2024	Baz İstasyonu	Üniversite Ayazağa, Taşkışla, Maçka ve Tuzla Yerleşkelerinde kurulu bulunan 9 (dokuz) adet Baz istasyonlarının 3 (Üç) yıl süre ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesinin g bendi uyarınca pazarlık usulü ile kiraya verilmesi işi.	9 adet Baz İstasyonu	25.11.2024	24.11.2024	71.658,38 ₺
8	2024	AR-GE	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi Motorlar ve Taşıtlar Laboratuvarı bodrum katında bulunan 136 m ² 'lik alanın Ar-Ge ve Elektronik Üretim Çalışmalarında kullanılmak üzere 3 (Üç) yıl süre ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	136 m ²	08.02.2024	07.02.2027	15.000,00 ₺
9	2024	Kargo Otomatı	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi Merkezi Derslik A binası mağaza sol yanında bulunan alana 9 m ² 'lik kargo otomatı konumlandırma amacıyla 3 (Üç) yıl süre ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesi g bendi uyarınca pazarlık usulüyle kiralanması işi.	9 m ²	20.11.2024	19.11.2027	6.000,00 ₺
10	2024	ATM Alanı	Üniversite Ayazağa Yerleşkesi İnşaat Fakültesi Binası ile Yılmaz AKDORUK Konukevi Binası arasında kalan Bankamatik Kabinine 1 adet ve 4 m ² 'lik ATM Cihazının kurularak 3 (Üç) yıl süre ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. maddesinin g bendi uyarınca pazarlık usulü ile kiraya verilmesi işi.	1 adet ATM	03.05.2024	02.05.2027	6.300,00 ₺

Bu itibarla, Devletin özel mülkiyetinde, hüküm ve tasarrufunda olan taşınır ve taşınmaz malları kapsayan 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesi (g) bendinin Üniversite mülkiyetindeki taşınmazların kiraya verilmesinde uygulanmaması gerekmektedir.

BULGU 8: Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketi Tarafından Mevzuatında İzin Verilen Amaçlar Dışında Şirket Kurulması ve Üniversite Taşınmazlarının Bu Şirkete Pazarlık Usulü ile Kiralanması

A- Üniversitenin Ortağı Olduğu Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketi tarafından (İTÜ Teknopark A.Ş) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu’nda İzin Verilen Amaçlar Dışında Bir Şirket Kurulması

Üniversitenin teknopark yönetici şirketi bağlamında ortak olduğu İTÜ Teknopark A.Ş tarafından teknoloji faaliyet alanı haricinde işler yapmak üzere bir şirket kurulduğu, kurulan bu alt şirketin esas olarak Üniversitenin otoparkı, çeşitli satış mağazaları, araç test merkezi gibi taşınmazlarını 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 51’inci maddesinin (g) fıkrası kapsamında kiralamak suretiyle işlettiği görülmüştür.

06.07.2001 tarih 24454 sayı ile Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu’nun “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde;

“Bu Kanunun amacı, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknoloji yoğun üretim ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı sağlamaktır.” Denilmektedir.

Dolayısıyla bu kapsamda kurulan Teknoloji Transfer Bölgesinin yönetici şirketinin ve iştirak şirketlerin sayılan amaçlar doğrultusunda faaliyet göstermesi beklenmektedir. Kanun bu amaçlarla da yetinmeyip bölge alanları dışında yapılacak faaliyetler de sınırlandırılmıştır.

Kanun'un 5’inci maddesine göre Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketi tarafından bölge alanları dışında Değerlendirme Kurulunun kararı üzerine Bakanlıkça izin verilmesi halinde kuluçka merkezi açılabilir. Bu kuluçka merkezlerinde sadece kuluçka girişimcileri yer alabilir. Ayrıca Kanunda belirtilen amaç dışında faaliyet gösterilmesinin tespiti

durumunda ise söz konusu bölgenin kamulaştırılması ve yönetici şirketin tasfiye edilip yerine başka bir yönetici şirket belirlenmesi gibi tedbirler sıralanmıştır.

Tüm bu açıklamalar göstermektedir ki, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri içerisinde faaliyet gösteren yönetici şirketler ve katılımcı şirketler hem faaliyet alanı hem de faaliyet bölgesi olarak kendilerine izin verilen sınırlar içerisinde iş ve işlemlerini gerçekleştirmek durumundadır. Bu şirketlerin söz konusu sınırları aşarak sayılan faaliyetlerin ve bölgelerin haricinde işlere girişmeleri yasaklanmıştır.

Kamu idaresi cevabında, TSD Teknoloji Tesisleri Servis Destek A.Ş.'nin %100 İTÜ Teknopark A.Ş. iştiraki olarak kurulduğunu, başta temizlik, bakım, teknik destek gibi insan kaynağı hizmetleri olmak üzere; otopark ve bariyer sistemleri, spor tesisleri, olimpik havuz ve sosyal tesislerin işletilmesi gibi kampüs bütünlüğü açısından kritik nitelikteki destek hizmetlerini yürüttüğü, ilgili hizmetlerin kamu güvenliği ve kurumsal bütünlük ilkelerine uygun şekilde sağlanabilmesi için Üniversite ile doğrudan koordineli çalışan TSD A.Ş. tarafından yürütülmesinin tercih edildiği, TSD A.Ş.'nin faaliyetlerinin 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun 3. ve 5. maddelerinde yer alan "altyapı ve destek hizmeti sağlama" hükmü kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte olduğu ifade edilmişse de söz konusu uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu A.Ş, Teknoloji Geliştirme Bölgesinin yönetici şirketi tarafından kurulan bir şirket olup şirketin ana faaliyeti, üniversite tarafından kiralanan çeşitli taşınmazların işletilmesidir. Dolayısıyla söz konusu şirketin Kanun'da sayılan amaçlar ve yine Kanun'da belirtilen teknoloji bölgesi dışında faaliyetlere girişmesi Kanun'un amacına aykırılık teşkil etmektedir.

B- Üniversite Taşınmazlarının Söz Konusu Şirkete 51/g Maddesine İstinaden Pazarlık Usulü ile Kiralanması

İhale işlemlerinin mevzuata uygun yürütülmemesi nedeniyle taşınmazların piyasa fiyatının altında bedellerle anılan şirkete kiralandığı, şirket gelirlerinin tamamının kiralanan taşınmazların alt kiraya verilmesi veya işletilmesi suretiyle elde edilen gelirlerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde belirlenen bedele istinaden kiralatabilmekte ve elde edilen gelir bütçeye aktararak Üniversitenin faaliyetlerinde kullanılabilmektedir.

Kiraya verilen taşınmazlarda kira bedeli, 2886 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine göre belediye, ticaret odası, borsa gibi kuruluşlardan soruşturularak tespit edilen tahmin edilen bedel üzerinden Kanun'un 36'ncı maddesi hükmü uyarınca kapalı teklif usulü ile yapılan ihale sonucu belirlenmektedir.

Bununla beraber Kanun'un devam eden maddelerinde sayılan istisnai durumlarda ihalelerde açık teklif, belli istekliler arasında kapalı teklif veya pazarlık usulünün kullanılmasına imkân tanınmıştır. Kapalı teklif usulü dışındaki ihale usullerinin, Kanun'da öngörülen istisnai durumların gerçekleşmesi halinde kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; bulgu konusu olan taşınmazların kiralama işlemlerinde tahmin edilen bedelin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine uygun olarak belirlenmediği; ihalenin 2886 sayılı Kanun'un Devlete ait taşınmazlara özgü istisnai bir düzenleme olan 51/g maddesine istinaden pazarlık usulü ile yapıldığı ve ihaleye sadece anılan şirketin davet edildiği,

İhaleye esas tahmin edilen bedel mevzuata uygun belirlenmediği ve rekabet koşulları tesis edilmediğinden, kira bedeli piyasa koşullarını yansıtacak şekilde oluşamadığı,

Nitekim söz konusu taşınmazların Şirket tarafından gerçekleştirilen ve kısmi kullanım içeren alt kiralama bedellerinin, Üniversite ile Şirket arasında imzalanan kiralama sözleşmesine istinaden belirlenen kira bedellerinin üzerinde olduğu,

tespit edilmiştir.

Kira bedelinin piyasa değerini yansıtacak şekilde belirlenmemesi, kira bedeli ile piyasa fiyatı arasındaki fark kadar gelirden Şirket lehine feragat edilmesi; diğer bir ifadeyle Şirkete kaynak aktarılması sonucunu doğurmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, 51/g maddesi uyarınca pazarlık usulünün tercih edilmesinin başlıca gerekçeleri; sunulan hizmetlerin kamu güvenliği ve iç hizmet bütünlüğü açısından özel nitelikli olduğu, tesislerin fiziksel olarak dışı kapalı alanlar olması nedeniyle pazarlık usulü kapsamına girdiği, elde edilen gelirlerin doğrudan kamu hizmetlerinde ve özellikle öğrenci projelerinde kullanıldığı, ifade edilmişse de söz konusu uygulama 51/g pazarlık usulü kapsamında değildir.

Sonuç olarak TSD Teknoloji Tesisleri Servis Destek A.Ş.'nin Kanun'da sayılan amaçlar çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmesi ve taşınmazların kira bedelinin mevzuatta öngörülen şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Üniversitenin Ortak Olduğu Teknopark Yönetici Şirket İştirakine Pazarlık Usulü ile Taşınmaz ve “1773İTÜ” Logosunu Kiralaması, Şirket Tarafından da Logo Kullanım Hakkının Üçüncü Kişilere Devredilmesi

Üniversitenin ortak olduğu yönetici şirket İTÜ Teknopark A.Ş.’ye ait şirkete (TSD) ihalesiz olarak taşınmaz ve “1773İTÜ” markasının kullanım hakkını kiraladığı, aynı gün taşınmaz ile marka kullanım hakkının anılan şirket tarafından başka bir şirkete devredildiği görülmüştür.

Üniversite “1773İTÜ” markasını 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu hükümleri çerçevesinde tescil ettirmiştir. Söz konusu logonun kullanım hakkını 07.06.2023 tarihinde üç yıl süreyle İTÜ Teknopark A.Ş. nin bir şirketi olan TSD Teknoloji Tesisleri Servis Destek A.Ş.’ye, gelirleri İTÜ öğrencilerine burs olarak verilmek kaydıyla devretmiştir. Üniversite söz konusu logonun kullanım hakkı ile birlikte logolu ürünlerin satışının yapılacağı bir taşınmazı da aynı sözleşme kapsamında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 51’inci maddesinin (g) fıkrasına göre ihalesiz olarak kiralamıştır. Söz konusu sözleşmenin 21 ve 22’nci maddesine göre logo kullanım hakkı üçüncü kişilere devredilemeyecektir. Şirket, logolu ürünlerin satışının yapılacağı taşınmazı ve devir yasağı olmasına rağmen söz konusu logonun kullanım hakkını aynı gün üçüncü bir ...A.Ş. ye devretmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde kira, *“Taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanmasını veya kiraya verilmesini”* şeklinde tanımlanmış ve aynı Kanun’un 1’inci maddesiyle kapsam dahilinde düzenlenmiştir. Aynı Kanun’un “İlkeler” başlıklı 2’nci maddesinde; *“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.”* denilmek suretiyle ihalelerin rekabeti sağlayıcı yönüne değinilerek gelir getirici bir ihale olan kiralama işlerinde idarenin azamî kazanç sağlaması yönünde bir amaç ortaya konmuştur. Dolayısıyla idarenin gelir getirici bir unsur olan ve 2886 sayılı Kanun’a göre hak kapsamında değerlendirilen “1773İTÜ” markasını söz konusu Kanun hükümlerine göre ihale mevzuatı kapsamında kiraya vermesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, idare söz konusu ürünlerin satılacağı taşınmazı da 2886 sayılı Kanun’un 51’inci maddesinin (g) fıkrası uyarınca pazarlık usulüyle şirkete vermiş ve şirket de aynı gün söz konusu taşınmazı üçüncü bir ...A.Ş. ye devretmiştir.

Pazarlık usulünün ancak Devletin özel mülkiyetinde, hüküm ve tasarrufunda olan taşınır ve taşınmaz mallar için uygulanabileceği, Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) fıkrası uyarınca kiraya verilmesi mevzuata uygun değildir.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün "esas" usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, TSD Teknoloji Tesisleri Servis Destek A.Ş. Firması ile yapılan sözleşmenin Üniversite tarafından tek taraflı olarak feshedildiği, alt yüklenici olarak faaliyetini sürdüren A.Ş. dilekçesinde yaklaşık 29.470.265,00 TL tutarında Üniversiteye ait logolu ürünlerin stoklarında bulunduğunu belirttiği, ilgili firmanın stok durumu göz önünde bulundurularak sözleşme feshinden itibaren kalan süre için pazarlık ihalesi yapıldığı ifade edilmişse de mevcut durumun devam ettiği görülmüştür.

Tüm bu açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, üniversitenin kendisine ait logoyu kullanma hakkını ve bu logonun üzerinde bulunduğu ürünlerin satılacağı taşınmazı TSD'ye ihalesiz bir şekilde devretmesi mümkün değildir. Ayrıca aynı gün içerisinde de şirketin söz konusu logonun kullanım hakkını devir yasağı olmasına rağmen üçüncü bir kişiye devretmesi de ilgili sözleşmesine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 10: Proje Kapsamında Yurt Dışından İthal Edilerek Temin Edilen Cihazların Kullanılmaması

Kalkınma Bakanlığı'ndan alınan destekle yürütülen "İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi" kapsamında satın alınan cihazların 4 seferde teslim alındığı, ancak uygun fiziki mekânın ayarlanmaması sebebiyle kurulumlarının yapılamadığı ve kaba inşaat halindeki bir binanın zemin katında uygun olmayan koşullarda tutulduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesi uyarınca her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Kanun'un “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinde; üst yöneticilerin; idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve iç kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve anılan Kanun’da belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un “Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk” başlıklı 48’inci maddesinde ise kamu idarelerinin taşınırın yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu oldukları, taşınırın özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmadığı, kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevlilerin, taşınırın korunmasından ve taşınıra verilen zararlardan sorumlu oldukları, kamu idarelerinin verilen zararların sorumlularına ödettirilmesini sağlamakla yükümlü bulundukları, kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükümleri gereğince kamu idarelerinin üst yöneticileri ile diğer sorumluların, kamu kaynağı olan taşınırın ediniminde, muhafazasında ve kullanımında sorumlulukları bulunmaktadır.

Yapılan incelemede; aşağıda açıklandığı üzere bu sorumlulukların yerine getirilmediği uygulamaların mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Şöyle ki, “İleri Araç Teknolojileri Araştırma-Geliştirme Merkezi Projesi” 2012 yılında yatırım bütçesine konulan ödeneklerle finanse edilen bir proje olup proje teklifinde ve iş takviminde; İleri Araç Teknoloji Laboratuvar İnşaatının yapımı, cihazların alınarak testlerin gerçekleştirilmesi ve projenin 36 aylık bir sürede tamamlanması öngörülmüştür. Projede yer alan laboratuvar inşaatı işine başlanmadan ve gerekli laboratuvar altyapısı kurulmadan, proje kapsamındaki cihazların alım işlemleri 4 faz halinde 2012, 2013, 2015 ve 2020 yıllarında başlatılmış ve cihazlar 2015, 2017 ve 2020 yıllarında üniversiteye teslim edilmiştir. Alımı

yapılan cihazlar için 2012 yılından 2020 yılına değin 13.119.993,40 TL (3.963.637,29 EURO) harcanmıştır.

- Cihazların kurulum yapılacak yerin bulunmayışı nedeniyle muayene ve kabul işlemleri sonuçlandırılmadığından varlık sistemine dahil edilemediği,
- Alınan cihazların Teknokent tarafından inşa edilen “ARI-7 İleri Araç Teknolojileri ve Güç Sistemleri Geliştirme Merkezi” inşaat alanının zemin katının altında tutulduğu,
- Cihazların en başta Üniversitenin muhtelif yerlerinde açık alanda tutulması nedeniyle zarar gördüğü, akabinde açık alandan alınıp yukarda bahsi geçen inşaat halindeki binanın zemin katına alındığı,
- Faturalarda yer alan bilgiler ile cihazların fiili durumunun, ambalajlar ıslanmış, zarar görmüş ve üzerindeki yazılar silinmiş olduğundan karşılaştırma imkanının kalmadığı. Dolayısıyla cihazların eksiksiz olarak teslim alınıp alınmadığı hususu net olmadığı,
- Cihazların tutulduğu ambalajlar nem aldığı bunun yanı sıra kırılmalar ile çökmeler olduğu, cihazların kurulumu yapılsa dahi tamamının çalışıp çalışmadıkları bilinemeyeceği,
- Cihazların tutulduğu yerin kaba inşaat alanı olup korunaksız, kilitsiz, her tarafı açık ve su alan bir mekan olduğu,
- İnşaat tamamlandığında cihazların bu Merkezde kurulumunun yapılması planlanmış ise de Merkez İnşaatının Sarıyer Belediyesi tarafından boğaz imarına aykırılıktan durdurulmuş olduğu, yeni sonuçlanan dava sürecinde ilgili binanın 1/5000’lik planın uygun görüldüğü kararı çıktığı, ancak esasen binanın imara aykırı olan kısmının Arı Teknopark’a ait olan yüksek katlı yapı olduğu, cihazların yerleştirileceği kısım tek katlı olduğundan imara aykırı olmadığı,
- Cihazın bir kısım parçalarının yürütücü tarafından alınarak Mekatronik Laboratuvarı ve başka bir binaya daha götürüldüğü,
- Ayrıca söz konusu cihazların herhangi bir koruması olmamakla beraber herhangi bir kayıp veya hasar durumunda kimin sorumlu olduğunun da tespitinde zorluk olacağı,
- Söz konusu cihazlar için sağlanan desteklerin %10’unun kurulumda ödeneceği akdedildiğinden, kurulum yapılmadığı için bahsi geçen tutarların da halen atıl durumda beklemekte olduğu,

tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere 2012 yılından 2020 yılına kadar yapılan harcamalarla, kurulumu yapılacak alanı bulunmayan ve proje süresini geçiren cihazlar nedeniyle kamu kaynağı israf edilmiştir.

Tablo 6: İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi Kapsamında Alınan Cihazların Maliyet Bilgisi

Projenin Adı ve Alımın Mahiyeti	Akreditif Kredisinin Açıldığı Yıl	Açılan Akreditif Kredisinin Döviz Tutarı	Açılan Akreditif Kredisinin TL Tutarı	Cihazın Geliş Yılı	Akreditif Kredisinden Artan Döviz Tutarı	Akreditif Kredisinden Artan TL Tutar (Kur Farkları Hariç)	Satın Alınan Cihazın Maliyet Bedeli TL
DPT-2012K120730-İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi-4 Tekerlekten Elektrikli Taşıt Test Düzenliği Alımı	2012	2.045.000,00 (EURO)	4.662.600,00	2015	36.117,46 (EURO)	82.347,81	4.580.252,19
	2014	907.740,00 (EURO)	2.772.328,73	2015	134.000,00 (EURO)	409.249,40	2.363.079,33
	2017	792.000,00 (EURO)	3.716.064,00	2017	3.526,63	23.600,24	3.692.463,76
	2020	402.600,00 (EURO)	2.547.854,10	2020	10.058,62 (EURO)	63.655,98	2.484.198,12
	TOPLAM	4.147.340,00 (EURO)	13.698.846,83		183.702,71	578.853,43	13.119.993,40

Kamu idaresi cevabında, İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi” kapsamında temin edilen cihazların büyük kısmının, proje başlangıcında laboratuvar inşaatının tamamlanamaması nedeniyle uygun fiziki mekânda kurulamadığı, ancak bu süreçte cihazların güvenliğini sağlamak amacıyla çeşitli geçici muhafaza çözümleri uygulandığı, mevcut durumda söz konusu cihazların envanter tespiti yapıldığı, son duruma ilişkin detaylı liste hazırlandığı, cihazların kontrol edilerek sınıflandırıldığı ve muhafaza altına alındığı, İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Test Merkezi, 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında başvuru yaptığı ve ilk değerlendirme aşamasını başarıyla geçtiği, bu doğrultuda, İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Test Merkezi ile Üniversite arasında imzalanan 6550 kapsamında ki taahhütnamede söz konusu cihazların merkeze devredileceği hükme bağlandığı, Merkezin bu kapsamda resmen onaylanmasının ardından cihazların İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Test Merkezi'ne devrinin gerçekleşeceği ve kurulum işlemlerinin ilgili merkez tarafından yürütüleceği, bu süreçte ayrıca cihazların kurulumu, işlevsel testleri ve teknik uygunluklarına dair işlemlerin de yapılacağı, cihazların performans durumunun ortaya konulacağı ifade edilmişse de süreçler tamamlanmamıştır.

Bu itibarla, “İleri Araç Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi” kapsamında alınan toplam 13.119.993,40 TL (3.963.637,29 EURO) kamu kaynağı kullanılan cihazların; muayene ve kabul işlemlerinin başlatılarak zarar görüp görmediklerinin, eksik olup

olmadıklarının ve sorumlularının tespit edilmesi, söz konusu cihazlar için uygun binanın sağlanması ve tüm cihazların toplanarak hazırlanan binada çalışır, fayda ve gelir sağlayacak hale getirilmesini teminen gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Üniversite Tarafından Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazlara İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması

A- Üniversite Tarafından Gençlik ve Spor Bakanlığı'na Öğrenci Yurdu Yapılması İçin Verilen Arazide Herhangi Bir İşlem Yapılmaması

Üniversite tarafından başka kuruma tahsis edilen alanda mevzuattaki süre geçmiş olmasına rağmen amacına yönelik herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 45, 47 ve geçici 12'nci maddeleri ile 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 13'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisin kaldırılması" başlıklı 9'uncu maddesinde;

“ (1) Tahsis işlemi;

a) Kamu hizmetinin sona ermesi,

b) Taşınmazın tahsis amacı dışında kullanılması veya maliki kamu idaresinin izni olmaksızın üçüncü kişilere kullandırılması,

c) Taşınmazın en az iki yıl boş bırakılması veya hiç kullanılmaması,

ç) Taşınmazın tahsis amacının değişmesi,

d) İmar plânıyla, taşınmazın başka bir amaca ayrılması,

e) Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen tedbirleri alma ve bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi,

f) Tahsis amacının ortadan kalkması halinde,

durumlarında, tahsis yapılan kamu idaresinin görüşü alınmaksızın tahsisi yapan kamu idaresinin merkez veya taşra birimlerince resen kaldırılabilir.” Denilmektedir.

08.11.2021 tarih ve 1338 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu (ÜYK) Toplantı Kararında; “ (...) İstanbul İli Sarıyer İlçesi Mirgün Mahallesi, 154 ada 132 parselde kayıtlı 381.794,62 m² taşınmazın ekli uydu görüntüsünde belirtilen 3.000 m² yüzölçümlü 1 nolu alan ve 4.500 m² yüzölçümlü 2 nolu alan ile 154 ada 124 parsel üzerindeki 20.937,77 m²’lik 3 nolu alanın öğrenci yurdu yapılmak üzere Gençlik ve Spor Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne tahsis edilmesinin uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.” Denilmiştir.

Yapılan incelemede, mevzuatta belirtilen iki yıllık süre geçmesine rağmen bakanlık tarafından herhangi bir işlem yapılmadığı, ayrıca 20.937,77 m²’lik 3 nolu alan üzerinde teknokent lehine irtifak hakkı bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Ayazağa Kampüsü’nün güneydoğusunda yer alan 20.937,77 m² büyüklüğündeki arazi üzerinde 1.310 öğrenci kapasiteli bir yurt yapılmasına yönelik ihalenin gerçekleştirildiği, ilgili yüklenici firmaya yer teslimi yapıldığı, diğer tahsis yapılmış olan alanlar ile ilgili Bakanlıkla görüşmelerin devam ettiği ifade edilmiştir. Buna göre 20.937,77 m²’lik 3 nolu alan için gerekli işlemlerin tamamlanmış olduğu, ancak 3.000 m² yüzölçümlü 1 nolu alan ve 4.500 m² yüzölçümlü 2 nolu alanlar için tahsis amacına uygun işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, söz konusu irtifak hakkına ilişkin tapu şerhinin ilgili alan üzerinden kaldırılması ve bakanlık tarafından süresi içerisinde tahsis amacına uygun işlem yapılmaması nedeniyle de tahsisin iptali gerektiği değerlendirilmektedir.

B- Üniversiteye Tahsis Edilmiş Olan Taşınmazların Amacına Uygun Faaliyetlerde Kullanılmaması

Üniversitenin kullanımına tahsis edilen bazı taşınmazların tahsis amacına göre kullanılmadığı görülmüştür.

İstanbul İli Tuzla İlçesi İçmeler Mahallesi 28 pafta 4709 parselde bulunan 195.703,00 m²’lik Sakız Adası ve Çanakkale İli Gökçeada İlçesi Kuzu Limanı Mahallesi 323 ada 1 parsel 1.018,72 m² ve 2 nolu parsel 1.283,84 m² ile Dereköy Mahallesi 327 ada 1 nolu parsel 532,92 m² olmak üzere toplam 2.835,48 m²’lik alan eğitim öğretim amacı ile İTÜ’ye Maliye Bakanlığı tarafından tahsis edilmiştir.

Yapılan incelemede; anılan taşınmazlarda üniversite tarafından eğitim ve öğretim amaçlı herhangi bir faaliyet yapılmadığı atıl bekletildiği, ayrıca Sakız Adası’ndaki arazide

bulunan yaklaşık 1.000 kök yetişkin sakız ağacı ile yaklaşık 500 kök zeytin ağacından herhangi bir ekonomik fayda da sağlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, İstanbul İli, Tuzla İlçesi, İçmeler Mahallesi, 28 pafta ve 4709 parsel numaralı taşınmazın 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı statüsünde yer aldığı, parsel üzerinde yapılabilecek her türlü uygulama için ilgili kurumlarla izin süreçleri gerektiği, söz konusu taşınmaz için Etüt ve Değerlendirme Bilgi Analiz Raporu hazırlanması yönünde çalışmaların devam ettiği, Çanakkale'de bulunan taşınmazların tahsis sürecinin bir süre askıya alındığı, ancak yapılan girişimler neticesinde yeni tahsis yazılarının alındığı, bu taşınmazlara ilişkin olarak, 2026 yılı yatırım bütçesi kapsamında bakım, onarım ve gerekli tesislerin yapılmasına yönelik girişimlerde bulunulması planlandığı ifade edilmişse de henüz herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bu itibarla anılan taşınmazların tahsis amacına uygun kullanımının sağlanması ve arazideki ağaçların envanterinin yapılıp sakız ve zeytinlerin ekonomik değeri olup olmadığı yönünde çalışma yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Üniversitenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlardan Bazılarının İşgal Edilmesi

Üniversitenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların 3. kişiler tarafından işgal edildiği ve bu konuda herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, füzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, idarelerin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve füzuli şagilin kusuru aranmaz.

Ecrimisile itiraz edilmemesi halinde yüzde yirmi, peşin ödenmesi halinde ise ayrıca yüzde onbeş indirim uygulanır. Ecrimisil füzuli şagil tarafından rızaen ödenmez ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.

(...) ” hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede; aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere üniversiteye ait toplam 558.048,51 m² arazinin gecekondü sahipleri tarafından, İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Harbiye Mahallesi 78 Pafta, 755 Ada 6-7 parseller numaralı arazinin de (gökkafes yanı) 5 yıldızlı bir otel tarafından işgal edildiği tespit edilmiştir.

Tablo 7: İTÜ’ye Ait Gecekondü İşgalindeki Parseller

	Taşınmaz Kodu	Taşınmaz Kayıt Numarası	İlçe	Mahalle	Pafta No	Ada No	Parsel No	Yüzölçümü (m ²)	Hisse Oranı	Hisse (m ²)	Miktarı	Kullanım Şekli
1	AYP18	102010101000083	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	39	9.003,00	Tam	9.003,00		Gecekondü İşgalinde
2	AYP19	102010101000084	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	41	9.202,00	Tam	9.202,00		Gecekondü İşgalinde
3	AYP20	102010101000096	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	61	9.122,00	Tam	9.122,00		Gecekondü İşgalinde
4	AYP21	102010101000097	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	63	9.129,00	Tam	9.129,00		Gecekondü İşgalinde
5	AYP22	102010101000098	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	64	9.049,00	Tam	9.049,00		Gecekondü İşgalinde
6	AYP23	102010101000104	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	72	9.125,00	Tam	9.125,00		Gecekondü İşgalinde
7	AYP24	102010101000241	Sarıyer	Mirgün		1815	1	3.967,99	Tam	3.967,99		Gecekondü İşgalinde
8	AYP25	102010101000242	Sarıyer	Mirgün		1815	5	1.271,17	17182/127117	171,82		Gecekondü İşgalinde
9	AYP26	102010101000243	Sarıyer	Mirgün		1815	10	1.266,26	62823/126626	628,23		Gecekondü İşgalinde
10	AYP27	102010101000244	Sarıyer	Mirgün		1816	1	9.483,35	Tam	9.483,35		Gecekondü İşgalinde
11	AYP28	102010101000245	Sarıyer	Mirgün		1817	2	2.927,26	Tam	2.927,26		Gecekondü İşgalinde
12	AYP29	102010101000246	Sarıyer	Mirgün		1824	2	2.989,04	277110/298904	2771,1		Gecekondü İşgalinde
13	AYP30	103010101000025	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	3	9.250,00	Tam	9.250,00		Gecekondü İşgalinde
14	AYP31	103010101000026	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	4	9.290,00	Tam	9.290,00		Gecekondü İşgalinde
15	AYP32	103010101000027	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	5	7.649,00	Tam	7.649,00		Gecekondü İşgalinde
16	AYP33	103010101000028	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	6	4.366,00	Tam	4.366,00		Gecekondü İşgalinde
17	AYP34	103010101000029	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	7	4.926,00	Tam	4.926,00		Gecekondü İşgalinde
18	AYP35	103010101000030	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	9	3.444,00	Tam	3.444,00		Gecekondü İşgalinde
19	AYP36	103010101000031	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	10	2.563,00	Tam	2.563,00		Gecekondü İşgalinde
20	AYP37	103010101000033	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	22	1.640,00	Tam	1.640,00		Gecekondü İşgalinde
21	AYP38	103010101000034	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	23	919,00	Tam	919,00		Gecekondü İşgalinde
22	AYP39	103010101000035	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	24	6.451,00	Tam	6.451,00		Gecekondü İşgalinde
23	AYP40	103010101000036	Sarıyer	Rumelihisarı	11	38	10	947,00	Tam	947,00		Gecekondü İşgalinde
24	AYP41	103010101000037	Sarıyer	Rumelihisarı	11	38	12	9.108,00	Tam	9.108,00		Gecekondü İşgalinde
25	AYP42	103010101000038	Sarıyer	Rumelihisarı	11	38	13	8.668,00	Tam	8.668,00		Gecekondü İşgalinde
26	AYP43	103010101000043	Sarıyer	Rumelihisarı	7	976	2	21.605,00	8030/21605	8.030,00		Gecekondü İşgalinde
27	AYP44	103010101000044	Sarıyer	Rumelihisarı	7	976	3	21.760,00	8173/21760	8.173,00		Gecekondü İşgalinde
28	AYP45	103010101000047	Sarıyer	Rumelihisarı	7	976	4	6.633,00	3682/6633	3.682,00		Gecekondü İşgalinde
29	AYP46	103010101000048	Sarıyer	Rumelihisarı	7	976	5	6.635,00	4470/6635	4.470,00		Gecekondü İşgalinde
30	AYP47	103010101000064	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	9	9.202,00	Tam	9.202,00		Gecekondü İşgalinde

31	AYP4 8	103010101000065	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	11	8.913,00	Tam	8.913,00	Gecekond İşgalinde
32	AYP4 9	103010101000073	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	22	3.717,00	Tam	3.717,00	Gecekond İşgalinde
33	AYP5 0	103010101000074	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	25	1.614,00	Tam	1.614,00	Gecekond İşgalinde
34	AYP5 1	103010101000075	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	26	3.717,00	Tam	3.717,00	Gecekond İşgalinde
35	AYP5 2	103010101000076	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	27	3.597,00	Tam	3.597,00	Gecekond İşgalinde
36	AYP5 3	103010101000077	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	28	4.001,00	Tam	4.001,00	Gecekond İşgalinde
37	AYP5 4	103010101000078	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	31	3.881,00	Tam	3.881,00	Gecekond İşgalinde
38	AYP5 5	103010101000079	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	32	3.801,00	Tam	3.801,00	Gecekond İşgalinde
39	AYP5 6	103010101000080	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	33	3.881,00	Tam	3.881,00	Gecekond İşgalinde
40	AYP5 7	103010101000081	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	34	3.681,00	Tam	3.681,00	Gecekond İşgalinde
41	AYP5 8	103010101000085	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	42	11.189,00	Tam	11.189,00	Gecekond İşgalinde
42	AYP5 9	103010101000086	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	43	3.437,00	Tam	3.437,00	Gecekond İşgalinde
43	AYP6 0	103010101000087	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	47	8.832,00	Tam	8.832,00	Gecekond İşgalinde
44	AYP6 1	103010101000088	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	48	3.557,00	Tam	3.557,00	Gecekond İşgalinde
45	AYP6 2	103010101000089	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	50	3.223,00	Tam	3.223,00	Gecekond İşgalinde
46	AYP6 3	103010101000090	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	51	3.317,00	Tam	3.317,00	Gecekond İşgalinde
47	AYP6 4	103010101000094	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	58	9.299,00	Tam	9.299,00	Gecekond İşgalinde
48	AYP6 5	103010101000095	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	59	14.804,00	Tam	14.804,00	Gecekond İşgalinde
49	AYP6 6	103010101000099	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	67	9.367,00	Tam	9.367,00	Gecekond İşgalinde
50	AYP6 7	103010101000100	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	68	9.407,00	Tam	9.407,00	Gecekond İşgalinde
51	AYP6 8	103010101000101	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	69	8.621,00	Tam	8.621,00	Gecekond İşgalinde
52	AYP6 9	103010101000102	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	70	1.580,00	Tam	1.580,00	Gecekond İşgalinde
53	AYP7 0	103010101000103	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	71	2.277,00	Tam	2.277,00	Gecekond İşgalinde
54	AYP7 1	103010101000105	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	74	9.717,00	Tam	9.717,00	Gecekond İşgalinde
55	AYP7 2	103010101000107	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	77	3.591,00	Tam	3.591,00	Gecekond İşgalinde
56	AYP7 3	103010101000108	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	79	3.777,00	Tam	3.777,00	Gecekond İşgalinde
57	AYP7 4	103010101000109	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	80	3.605,00	Tam	3.605,00	Gecekond İşgalinde
58	AYP7 5	103010101000110	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	81	3.685,00	Tam	3.685,00	Gecekond İşgalinde
59	AYP7 6	103010101000111	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	83	3.815,00	Tam	3.815,00	Gecekond İşgalinde
60	AYP7 7	103010101000112	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	84	3.830,00	Tam	3.830,00	Gecekond İşgalinde
61	AYP7 8	103010101000113	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	85	3.766,00	Tam	3.766,00	Gecekond İşgalinde
62	AYP7 9	103010101000114	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	86	3.737,00	Tam	3.737,00	Gecekond İşgalinde
63	AYP8 0	103010101000115	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	87	3.511,00	Tam	3.511,00	Gecekond İşgalinde
64	AYP8 1	103010101000116	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	88	9.385,00	Tam	9.385,00	Gecekond İşgalinde
65	AYP8 2	103010101000117	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	89	8.360,00	Tam	8.360,00	Gecekond İşgalinde
66	AYP8 3	103010101000118	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	90	7.562,00	Tam	7.562,00	Gecekond İşgalinde
67	AYP8 4	103010101000119	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	91	15.360,00	Tam	15.360,00	Gecekond İşgalinde
68	AYP8 5	103010101000120	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	92	11.250,00	Tam	11.250,00	Gecekond İşgalinde
69	AYP8 6	103010101000124	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	107	7.448,00	Tam	7.448,00	Gecekond İşgalinde
70	AYP8 7	103010101000125	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	108	6.684,00	Tam	6.684,00	Gecekond İşgalinde
71	AYP8 8	103010101000126	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	109	6.138,00	Tam	6.138,00	Gecekond İşgalinde
72	AYP8 9	103010101000127	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	112	3.677,00	Tam	3.677,00	Gecekond İşgalinde
73	AYP9 0	103010101000128	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	113	4.226,00	Tam	4.226,00	Gecekond İşgalinde
74	AYP9 1	103010101000129	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	115	4.813,00	Tam	4.813,00	Gecekond İşgalinde
75	AYP9 2	103010101000130	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	116	3.681,00	Tam	3.681,00	Gecekond İşgalinde
76	AYP9 3	103010101000131	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	117	3.881,00	Tam	3.881,00	Gecekond İşgalinde
77	AYP9 4	103010101000132	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	118	3.744,00	Tam	3.744,00	Gecekond İşgalinde
78	AYP9 5	103010101000133	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	119	2.521,00	Tam	2.521,00	Gecekond İşgalinde

79	AYP9 6	103010101000138	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	128	2.525,00	84/96	2209,38	Gecekondu İşgalinde
80	AYP9 7	103010101000139	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	129	13.285,00	84/96	11.624,38	Gecekondu İşgalinde
81	AYP9 8	103010101000140	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	131	9.648,00	Tam	9.648,00	Gecekondu İşgalinde
82	AYP9 9	103010101000141	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	132	14.745,00	Tam	14.745,00	Gecekondu İşgalinde
83	AYP1 00	103010101000142	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	133	23.732,00	Tam	23.732,00	Gecekondu İşgalinde
84	AYP1 01	103010101000181	Sarıyer	Rumelihisarı		27	153	1.697,00	Tam	1.697,00	Gecekondu İşgalinde
85	AYP1 02	103010101000223	Sarıyer	Rumelihisarı		27	147	6.060,00	Tam	6.060,00	Gecekondu İşgalinde
86	AYP1 03	103010101000224	Sarıyer	Rumelihisarı		27	148	10.575,00	Tam	10.575,00	Gecekondu İşgalinde
87	AYP1 04	103010101000225	Sarıyer	Rumelihisarı		27	149	12.616,00	Tam	12.616,00	Gecekondu İşgalinde
88	AYP1 05	103030101000180	Sarıyer	Rumelihisarı		27	151	8.759,00	Tam	8.759,00	Gecekondu İşgalinde
89	AYP1 06	103040101000179	Sarıyer	Rumelihisarı	11	18	21	480,00	Tam	480,00	Gecekondu İşgalinde
90	AYP1 07	103040101000123	Sarıyer	Rumelihisarı	10	27	106	7.068,00	Tam	7.068,00	Gecekondu İşgalinde
Toplam:										558.048,51 m²	

Kamu idaresi cevabında, işgal altındaki araziler üzerinde yer alan gecekonduların bir kısmı için tahliye davaları açıldığı, bir kısmının sonuçlandığı, bir kısmı için ecrimisil bedellerinin mahkeme kararlarıyla hükme bağlandığı, ancak uygulama aşamasında söz konusu alanların tahliyesine yönelik olarak yerel yönetimlerden herhangi bir destek alınamadığı, Armutlu Bölgesi olarak adlandırılan işgal altındaki alanın 06.12.2016 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile "riskli alan" ilan edildiği, bu kararın ardından 14.07.2017 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile bir protokol imzalandığı, söz konusu alanla ilgili işlemlerin Bakanlık koordinasyonunda yürütüldüğü ifade edilmiştir.

Bu itibarla, anılan kamu taşınmazlarında bulunan fuzuli şağillerin mevzuat hükümlerine göre tahliye edilmesi ve işgal dönemleri için alınması gereken ecrimisillerin tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 13: Üniversitede Ticari Faaliyet Gösteren İşletmelerden Isınma Bedellerinin Alınmaması

Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazlarda faaliyet gösteren ticari işletmelerden kendi paylarına düşen ısınma bedellerinin alınmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32’nci maddesinde;

“Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi,

kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.” Denilmektedir.

Aynı Kanun’un “Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33’üncü maddesinde;

“Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.” Denilmektedir.

Yine aynı Kanun’un “Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk” başlıklı 48’inci maddesinde;

“Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.” Denilmektedir.

Anılan mevzuat hükümleri bir kamu giderinin nasıl yapılacağı ve kamu mallarının nasıl yönetileceği görülmektedir. Buna göre, üniversite taşınmazlarının ticari işletmelere kiraya verilen bölümlerine ait ısınma giderlerinin ilgili işletmelerden alınmaması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan incelemede, bugüne kadar hiçbir ticari işletmeden kendi paylarına düşen ısınma bedeli hesaplanarak tahsili yoluna gidilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 8: Şehir Kampüsleri Isınma Bedelleri

Bulundu ğu Kampüs Adı	Bulunduğ u Bina Adı	m²	Topla m Bina m²	Aylara Göre Kullanım Miktarı ve Bedeli						
				2022 Yılı		2023 Yılı		2024 Yılı		Toplam
				Tüketi m Miktarı	Tüketim Bedeli	Tüketim Miktarı	Tüketim Bedeli	Tüketim Miktarı	Tüketim Bedeli	
Maçka Kampüsü	Yabancı Diller	208	39418	0,00	0,00	1012,86	14793,79	3073,09	44494,85	59288,64
Gümüşsu yu Kampüsü	Makine Fakültesi	1061	30573	0,00	0,00	2258,42	32988,69	4335,48	47329,56	80318,25
		60		0,00	0,00	127,71	1865,52	372,89	4542,03	6407,56
Taşkışla Kampüsü	Mimarlık Fakültesi	227, 4	31456	682,80	9880,70	1660,27	20554,33	1660,27	20554,33	50989,37
Tuzla Kampüsü	Binali Yıldırım Öğrenci Yurdu	5158	8400	0,00	0,00	22428,09	414730,22	53240,08	850941,65	1265671, 87
	Yemekha ne	21		84,40	1581,71	216,76	3464,48	216,76	3464,48	8510,67
			194	2740	113,92	2152,98	716,88	11205,41	716,88	11205,41
Toplam: 1.495.750,15										

Tablo 9: Ayazağa Kampüsü Isınma Bedelleri

Bulunduğu Bina Adı	m ²	Toplam Bina m ²	Aylara Göre Kullanım Miktarı ve Bedeli						
			2022 Yılı		2023 Yılı		2024 Yılı		Toplam
			Tüketim Miktarı	Tüketim Bedeli	Tüketim Miktarı	Tüketim Bedeli	Tüketim Miktarı	Tüketim Bedeli	
Motorlu Taşıtlar Binası	52	19950	0,00	0,00	33,23	666,94	103,64	1742,71	2409,65
	28		0,00	0,00	0,00	0,00	45,47	778,07	778,07
	482		0,00	0,00	377,06	7237,10	960,67	16153,55	23390,64
	59		0,00	0,00	37,70	756,72	117,59	1977,30	2734,02
Maden Fakültesi	50	15395	170,58	3206,70	367,96	6139,01	367,96	6139,01	15484,71
	31		105,76	1988,15	228,13	3806,18	228,13	3806,18	9600,52
Merkezi Derslik A	197	7516	0,00	0,00	0,00	0,00	285,59	5806,60	5806,60
	123		0,00	0,00	178,31	3625,44	700,46	11619,69	15245,13
	258,31		374,47	7613,72	1471,02	24402,29	1471,02	24402,29	56418,29
	36		0,00	0,00	52,19	1061,10	205,01	3400,88	4461,99
İnşaat Fakültesi	795	22255	0,00	0,00	628,50	12500,81	2213,25	36742,86	49243,67
	425		673,85	11818,93	1183,18	19642,41	1183,18	19642,41	51103,75
Gemi-İnşaat Fakültesi	327	11445	583,71	10166,14	986,97	16351,69	986,97	16351,69	42869,51
	15		13,31	265,71	45,27	750,08	45,27	750,08	1765,87
75. Yıl Öğrenci Sosyal Merkezi Yemekhane	213	11610	258,04	4871,06	1966,98	30923,58	1966,98	30923,58	66718,22
	510		0,00	0,00	4709,66	74042,38	4709,66	74042,38	148084,76
Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi	25	7686	116,96	2010,57	254,98	3993,96	254,98	3993,96	9998,49
	60		378,61	6217,79	611,96	9585,50	611,96	9585,50	25388,80
Elektrik Elektronik Fakültesi	308	23022	1437,05	24405,58	2212,31	36302,59	2212,31	36302,59	97010,77
Kimya Metalurji Fakültesi	24	21218	57,71	1024,69	115,82	1894,35	115,82	1894,35	4813,38
	314		1011,24	17052,70	1515,27	24784,36	1515,27	24784,36	66621,42
Fen Edebiyat Fakültesi	138	23740	0,00	0,00	92,75	1750,89	661,10	7959,40	9710,29
Sdkm Binası	569	4531	0,00	0,00	651,38	13168,88	4009,87	64535,85	77704,73

Eski Rektörlük Binası	325	3875	0,00	0,00	0,00	0,00	2940,60	44959,20	44959,20
Olimpik Havuz	695	9250	0,00	0,00	5990,67	111533,98	13741,69	216858,63	328392,61
Toplam:									1.160.715,10

Kamu idaresi cevabında, ticari işletmelerin ısınma giderlerine ilişkin olarak, yapılan analizler doğrultusunda geçmişe dönük hesaplama yapıldığı, kiracı işletmelere bu tutarların resmî yazı ile tebliğ edildiği, bilgilerin İTÜ Taşınmaz Otomasyon Sistemi üzerinden kayıt altına alındığı ve bildirimin yapıldığı tarihten itibaren 7 gün içinde ödeme yapılmasının gerektiği kendilerine bildirildiği, ifade edilmişse de herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bu itibarla, üniversite taşınmazlarının ticari işletmelere kiraya verilen bölümlerine ait ısınma giderlerinin ilgili işletmelerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üniversitenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılında da üniversite mülkiyetinde bulunan taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51' inci maddesi uyarınca pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edildiğinden bulgu konusu yapılmıştır.
Üniversite İştiraki Şirketinin Yükseköğretim Kanunu'nda İzin Verilen Amaçlar Dışında Bir Şirket Kurması ve Bu Şirkete Kiralanan Taşınmazlardan Elde Edilen Gelirlerin Üniversitenin Kamusal Hizmetlerinde Kullanılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılında idare tarafından bu yönde herhangi bir düzeltici işlem yapılmadığı ayrıca kiralamaların 2886 sayılı Kanunun 51'inci maddesi uyarınca yapıldığı tespit edildiğinden bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5
7. EKLER	8

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye Birimlerinin Elde Ettikleri Gelirlerin Ayrı Hesaplarda Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 11.09.1975 tarih ve 15353 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 17.09.2021 tarihli 31601 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, anılan yönetmeliğin 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

(1) İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunmayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda; bilimsel görüş, proje, araştırma hizmetleri yapmak, eğitim programları planlamak, uygulamak, ulusal ve uluslararası düzeyde kurslar, seminerler ve konferanslar düzenlemek.

b) Kimyasal, biyolojik ve benzeri tahliller ile araştırma, uygulama, iş değerlendirmesi ve organizasyon hizmetlerini yapmak.

c) Danışmanlık, analiz, uygulama, ölçme, değerlendirme, deney, model deneyi, muayene, teknik kontrol, plan, bilgi işlem organizasyonu, teknik bakım, onarım, ekspertiz, ölçü ayarı ve benzeri hizmetleri yapmak, laboratuvar ve atölyelerde yapılan iş ve hizmetlerin gerçekleştirilmesi ve bunlarla ilgili raporları düzenlemek.

ç) Türkçe ve yabancı dillerin öğretimi konusunda hizmet vermek.

d) Her türlü yayım ve basım işlerini yapmak.

e) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirmek, faaliyet alanı ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün onayını alarak pazarlamak ve satmak, satış

yerleri açmak ve işletmek.

f) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasına destek sağlamak, İşletmenin çalışmaları sırasında elde edilecek bilgi ve teknoloji birikiminin eğitim ve öğretim alanına aktarılmasına katkıda bulunmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 21’dir.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 11 idari memur hizmet vermekte olup bunlardan 3’ünün kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 4 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

İstanbul Teknik Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 300.265.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

İşletme 2024 yılında 243.130.345,67 TL bütçe giderine karşılık 318.629.932,27 TL bütçe geliri elde etmiştir.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 243.537.474,15 TL gelir elde edilmiş, 248.604.883,54 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 5.067.409,39 TL zararla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye Birimlerinin Elde Ettikleri Gelirlerin Ayrı Hesaplarda Takip Edilmemesi

Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünde faaliyetleri bulunan birimlere ait gelirlerin ayrı hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinde Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin birimler itibarıyla ayrı hesaplarda izleneceği düzenlenmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; döner sermaye işletmesi müdürlüğü ve işletmeye bağlı olarak faaliyet gösteren her bir iktisadi işletme birim olarak

tanımlanmış, 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında ise döner sermaye işletmesi faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin birimler itibarıyla ayrı hesaplarda izleneceği hükmüne yer verilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi birimleri, alt birimleri de içerecek şekilde, Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentlerinde açıklanmıştır. Buna göre döner sermaye gelirin elde edildiği fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu ve uygulama araştırma merkezi birim, bu birimler içerisinde faaliyet gösteren bölüm, ana bilim/ana sanat dalı, bilim/sanat dalı, ünite ve merkezler ise alt birimdir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinde gelir getirici faaliyette bulunan fakülte, enstitü, yüksekokul ve uygulama merkezleri ile bu sayılanlar içerisinde yer alan alt birimlerin gelir işlemlerinin ayrı hesaplarda tutulmadığı ve bunların elde ettikleri gelirlerin muhasebe kayıtlarından izlenemediği tespitine, 2022 yılı ve 2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer verilmesine rağmen 2024 yılında da düzeltici işlem tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilerek önümüzdeki dönemde gelirlerin ayrı hesaplarda izlenmeye başlanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren birimler ile bu birimlere bağlı alt birimlerin gelir işlemlerinin birim-alt birim kodları ile birim adlarının muhasebe hesapları üzerinden izlenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Döner Sermaye Birimlerinin Elde Ettikleri Gelirlerin Ayrı Hesaplarda Takip Edilmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılında idare tarafından çalışmalar başlatılmışsa da tamamlanmadığından yeniden bulgu konusu yapıldı.